

Határozatok Tára

PEDRO CRUZ VILLALÓN
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2014. október 23.¹

C-510/13. sz. ügy

**E.ON Földgáz Trade Zrt.
kontra
Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal**

(A Kúria [Magyarország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„A földgáz belső piaca — 2003/55 irányelv — 2009/73 irányelv — Időbeli hatály — Jogi személyiségű földgázszolgáltató társaság kereshetőségi joga a nemzeti szabályozó hatóság határozatával szemben — A kereshetőségi jogra vonatkozó, kizárólag a »jogi érdeken« alapuló nemzeti kritérium — A hatékony bírói jogvédelemhez való alapvető jog — Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke”

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemben a Kúria több, a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló 2003/55/EK,² illetve 2009/73/EK³ irányelv értelmezésére vonatkozó kérdést terjeszt a Bíróság elé.

2. Közelebbről, a kérdést előterjesztő bíróság elsősorban a két irányelv időbeli hatályára vonatkozóan teszi fel kérdéseit egy olyan tényállás vonatkozásában, amelyben a megtámadott nemzeti határozatot olyan időpontban fogadták el és támadták meg, amikor a 2003/55 irányelv még hatályban volt, de az azt hatályon kívül helyező 2009/73 irányelv már átültetés alatt volt.

3. Hasonlóképpen, és konkrétan, a Kúria azzal kapcsolatban táplál kétségeket, hogy összeegyeztethető-e az uniós joggal a magyar közigazgatási per indításához szükséges kereshetőségi jogra vonatkozó azon követelmény, amelynek értelmében a felperesnek »jogi érdekekkel« kell rendelkeznie, és nem elegendő a pusztán gazdasági kár fennállása. A jelen ügyben a magyarországi földgázpiac egyik szereplője, az E.ON, megtámadta a magyar nemzeti szabályozó hatóság egyik határozatát, amely valamely gázvezetékre vonatkozó, hosszú távú kapacitáslekötési igények megoldásának feltételeit állapítja meg. A magyar elsőfokú bíróság úgy ítéli meg, hogy e határozat nem a felperes »jogi érdekét«, hanem kizárólag annak gazdasági érdekét érinti. A kérdést előterjesztő bíróság e megállapításnak az uniós joggal való összeegyeztethetőségére vonatkozó kétségei állnak a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem középpontjában.

¹ — Eredeti nyelv: spanyol.

² — A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 98/30/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 176., 57. o.; magyar nyelvű különkiadás 12. fejezet, 2. kötet, 230. o.)

³ — A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 211., 94. o.)

I – Jogi háttér

A – Az uniós jog

4. A „második irányelvként” is ismert 2003/55 irányelv arra kötelezi a tagállamokat, hogy szabályozó hatóságnak egy vagy több illetékes testületet jelöljenek ki a gázágazatban. A 2003/55 irányelv 25. cikke felsorolja – többek között – az említett hatóságok határozatai által érintett felek jogait. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem tekintetében az (5), (6) és (11) bekezdésben foglalt rendelkezések a relevánsak.

„25. cikk

Szabályozó hatóságok

(1) A tagállamok szabályozó hatóságnak egy vagy több illetékes testületet jelölnek ki. Ezek a hatóságok teljes mértékben függetlenek a földgázipar érdekeitől. E cikk alkalmazásában felelősek legalább a piac megkülönböztetéstől mentességért, a hatékony versenyért és a piac hatékony működéséért [...]

[...]

(5) Bármely, egy szállítási- vagy elosztórendszer-üzemeltetővel [helyesen: szállítási- vagy elosztórendszer-irányítóval] vagy LNG-létesítmény rendszerüzemeltetővel [helyesen: rendszerirányítóval] szemben panasszal élő fél az (1), (2) és (4) bekezdésben, valamint a 19. cikkben említett kérdésekkel kapcsolatos panaszait a szabályozó hatósághoz nyújthatja be, amely az ügyben vitarendező hatóságként eljárva a panasz beérkezését követő két hónapon belül döntést hoz. Ha a szabályozó hatóságnak további információkra van szüksége, ez az időtartam két hónappal meghosszabbítható. Ez az időtartam a panaszos beleegyezésével az említett határidőkön túl is meghosszabbítható. A döntés kötelező érvényű mindaddig, amíg azt jogorvoslat alapján meg nem változtatják.

(6) Bármely érintett fél, aki vagy amely jogosult panaszt emelni a (2), (3) vagy (4) bekezdés szerinti, módszerekre vonatkozó döntéssel szemben, vagy ahol a szabályozó hatóságnak a javasolt módszerekre vonatkozóan konzultációs kötelezettsége van, a döntés, vagy a döntéstervezet közzétételét követő két hónapon belül vagy, ha a tagállam úgy rendelkezik, rövidebb időn belül – a döntés felülvizsgálatát kérheti. A kérelemnek nincs halasztó hatálya.

[...]

(11) Az (5) és (6) bekezdésben említett panaszok nem sérthetik a jogorvoslatra vonatkozó közösségi vagy nemzeti joggyakorlatot.”

5. A 2003/55 irányelvet hatályon kívül helyezte a „harmadik irányelvként” is ismert, a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló 2009/73 irányelv. Ezen eljárás tekintetében ezen irányelv 41. cikkének alább következő rendelkezéseit kell kiemelni:

„(11) A szállítási-, tárolási- vagy elosztórendszer-üzemeltetőkkel [helyesen: szállítási-, tárolási- vagy elosztórendszer-irányítókkal] vagy LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőivel [helyesen: rendszerirányítóival] szemben az adott üzemeltető [helyesen: irányító] ezen irányelv szerinti kötelezettségeivel kapcsolatban panasszal élő fél panaszait a szabályozó hatósághoz nyújthatja be, amely az ügyben vitarendező hatóságként eljárva a panasz beérkezését követő két hónapon belül

döntést hoz. Amennyiben a szabályozó hatóságoknak további információkra van szüksége, ez a határidő két hónappal meghosszabbítható. Ez a meghosszabbított határidő a panaszos beleegyezésével ismét meghosszabbítható. A szabályozó hatóság döntése kötelező erővel rendelkezik mindaddig, amíg azt jogorvoslat alapján meg nem változtatják.

(12) Bármely érintett fél, aki vagy amely jogosult panaszt emelni az e cikk szerinti, módszerekre vonatkozó döntéssel szemben, vagy ha a szabályozó hatáságnak a javasolt díjakra vagy módszerekre vonatkozóan konzultációs kötelezettsége van, a döntés vagy a döntési javaslat közzétételét követő két hónapon belül vagy – ha a tagállam úgy rendelkezik, rövidebb időn belül – a döntés felülvizsgálatát kérheti. Az ilyen panasznak nincs halasztó hatálya.

(13) A tagállamok megfelelő és hatékony szabályozási, ellenőrzési és átláthatóságot biztosító mechanizmusokat hoznak létre azért, hogy elkerülhető legyen bármilyen piaci erőfölénnyel való – különösen a fogyasztók sérelmére történő – visszaélés és ellenséges felvásárlásra irányuló magatartás. Ezeknél a mechanizmusoknál figyelembe veszik a Szerződés és különösen 82. cikkének rendelkezéseit.

(14) A tagállamok gondoskodnak a megfelelő intézkedések meghozataláról – beleértve a nemzeti jog szerint alkalmazandó közigazgatási intézkedéseket és büntetőjogi eljárásokat – azok ellen a felelős természetes vagy jogi személyek ellen, akik vagy amelyek ennek az irányelvnek a bizalmas információk kezelésére vonatkozó rendelkezéseit megsértik.

(15) A (11) és (12) bekezdésben említett panaszok nem érintik a közösségi vagy nemzeti jog szerinti jogorvoslati jogok gyakorlását.

(16) A szabályozó hatóságok által hozott döntéseket a bírósági felülvizsgálat lehetővé tétele érdekében teljeskörűen meg kell indokolni és alá kell támasztani, továbbá a nyilvánosság számára közzé kell tenni az üzleti szempontból érzékeny információk bizalmas jellegének megóvása mellett.

(17) A tagállamok gondoskodnak egy olyan nemzeti szintű megfelelő mechanizmus létrehozásáról, amelynek alapján a szabályozó hatóság határozata által érintett fél a felektől és valamennyi kormánytól független testülethez fordulhat jogorvoslatért.”

6. A földgázszállító-hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló 1775/2005 rendelet⁴ – amelyet a 715/2009 rendelet⁵ hatályon kívül helyezett, és annak helyébe lépett – állapítja meg a kapacitásallokációs mechanizmusokat, valamint a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárásokat szabályozó, a rendszerirányítókra alkalmazandó elveket. Konkrétan e rendeletnek „A kapacitásallokációs mechanizmusok és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások elvei” című 5. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Valamennyi, a 6. cikk (3) bekezdésében említett releváns ponton elérhető maximális kapacitást a piaci szereplők számára – a rendszeregyensúly és a hatékony hálózatüzemeltetés figyelembevételével – hozzáférhetővé kell tenni.

4 — A földgázszállító-hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló, 2005. szeptember 28-i 1775/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 289., 1. o.)

5 — A földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 211., 36. o.)

(2) Az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetői [helyesen: rendszerirányítói] és a tárolásrendszer-üzemeltetők [helyesen: tárolásrendszer-irányítók] kötelesek olyan megkülönböztetésmentes és átlátható kapacitásallokációs mechanizmusokat alkalmazni és közzétenni, amelyek:

- a) megfelelő gazdasági jelzéseket adnak a műszaki kapacitás hatékony és maximális kihasználása érdekében, valamint megkönnyítik az új infrastruktúrába történő beruházást;
- b) a piaci mechanizmusokkal összeegyeztethetők, beleértve az azonnali piacokat és a kereskedési pontokat, ugyanakkor rugalmasak és képesek a változó piaci körülményekhez való alkalmazkodásra;
- c) összeegyeztethetők a tagállamok hálózat-hozzáférési rendszereivel.

(3) Amennyiben a szállításrendszer-üzemeltetők [helyesen: szállításrendszer-irányítók] új szállítási szerződéseket kötnek, vagy újratárgyalják a már meglévő szállítási szerződéseket, a szerződéseknél a következő elveket figyelembe kell venni:

- a) szerződéses szűk keresztmetszet esetén a szállításrendszer-üzemeltető [helyesen: szállításrendszer-irányító] a fel nem használt kapacitását legalább a következő napra köteles megszakitható szolgáltatásként felkínálni az elsődleges piacon;
- b) a rendszerhasználók – amennyiben úgy kívánják – jogosultak a kihasználatlan, szerződésben vállalt kapacitásukat a másodlagos piacon viszonteladásra bocsátani vagy alhaszonbérletbe adni. A tagállamok előírhatják, hogy a rendszerhasználók erről értesítsék vagy tájékoztassák a szállításrendszer-üzemeltetőket [helyesen: szállításrendszer-irányítókat].

(4) Amennyiben a meglévő szállítási szerződésekben vállalt kapacitás kihasználatlan marad és szerződéses szűk keresztmetszet áll elő, a szállításrendszer-üzemeltetőknek [helyesen: szállításrendszer-irányítóknak] a (3) bekezdést kell alkalmazniuk, kivéve ha ez sértené a meglévő szállítási szerződésekben előírt kötelezettségeket. Amennyiben ez sértené a meglévő szállítási szerződéseket, a szállításrendszer-üzemeltetők [helyesen: szállításrendszer-irányítók] – a (3) bekezdéssel összhangban – az illetékes hatóságokkal folytatott konzultációt követően a kihasználatlan kapacitás másodlagos piacon történő felhasználása iránti kérelmet nyújtanak be a rendszerhasználóhoz.

(5) Fizikai szűk keresztmetszet fennállása esetén a szállításrendszer-üzemeltetőnek [helyesen: szállításrendszer-irányítóknak], vagy adott esetben, a szabályozó hatóságoknak megkülönböztetésmentes, átlátható kapacitásallokációs mechanizmusokat kell alkalmazniuk.”

B – A nemzeti szabályozás

7. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 3. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy ha törvény eltérően nem rendelkezik, kérelmet csak a vitában érdekelt fél terjeszthet elő a polgári ügyekben eljáró bírósághoz.

8. Az említett törvény 327. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja különös szabályt ír elő a közigazgatási perek tekintetében, amely szabály szerint közigazgatási per indítására az ügyfél, illetve a kifejezetten rá vonatkozó rendelkezés tekintetében az eljárás egyéb résztvevője jogosult.

II – A tényállás és a nemzeti eljárás

9. Az FGSZ Földgázszállító Zrt. a magyarországi földgázhálózat rendszerirányítója. A hatályos nemzeti szabályozás alapján az FGSZ (a továbbiakban: rendszerirányító) a beérkezések sorrendjében bírálja el a gázpiac gazdasági szereplőinek hosszú távú kapacitásigényeit. Amennyiben a szabad kapacitás rendelkezésre áll, és nyilvántartásba kerül az igény, az elbírálást követően a hosszú távú kapacitásra vonatkozó szerződést a rendszerirányító az érintett gazdasági szereplővel megkötöti.

10. Az E.ON Földgáz Trade Zrt. (a továbbiakban: E.ON) a magyar gázpiac egyik szereplője. A végzés szerint az E.ON egy gázévnél hosszabb időre szóló hosszú távú kapacitáslekötési igényt nyújtott be a HAG betáplálási pontra (Magyarország és Ausztria közötti vezetékhálózat). Mivel az igények meghaladták a gázévben rendelkezésre álló szabad kapacitást, a rendszerirányító a magyar szabályozó hatóság állásfoglalását kérte.

11. A magyar szabályozó hatóság 2010. február 22-i 98/2010. számú határozatával akként módosította az ezen időpontban hatályban lévő határozatot, hogy előírta a rendszerirányító számára, hogy a 2010/11-es gázév hosszú távú kapacitáslekötései során a HAG vezetékhálózat szabad kapacitására vonatkozó igények kielégítésénél miképpen járjon el. Az új határozat feljogosítja a rendszerirányítót, hogy az egy évnél hosszabb időszakra szóló igények 2010/11-es gázévre eső részének lekötését lehetővé tegye a vezetékhálózat szabad kapacitásának 80%-áig. A gázvezetékhálózat maradék szabad kapacitását, azaz 20%-ot köteles fenntartani a 2010/11. gázévi éves lekötések folyamatához. A hatóság szerint az egy évnél hosszabb kapacitáslekötés korlátozhatja a versenyt, és megakadályozhatja más gazdasági szereplők piacra lépését.

12. Az E.ON megtámadta a 98/2010. sz. határozat egyes részeit a Fővárosi Bíróság előtt, amely 2010. március 27-én első fokon elutasította a keresetet a felperes keresetösségi jogának hiányára hivatkozva. E bíróság szerint az E.ON nem mutatott be szolgáltatói szerződést vagy a források biztosítására megkötött megállapodást, és a rendszerirányítóval sem kötött szerződést. A magyar eljárási jog és a Kúria ítélezési gyakorlatának értelmében a gazdasági hátrány felmerülése nem alapozza meg a keresetösségi jogot.

13. Az E.ON fellebbezést nyújtott be az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a Kúriához, amely 2013. július 2-i végzésével a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesztette a Bíróság elé.

III – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések és a Bíróság előtti eljárás

14. A Bíróságon 2013. szeptember 25-én nyilvántartásba vett, az EUMSZ 267. cikk értelmében megfogalmazott előzetes döntéshozatalra utaló végzés a következő kérdéseket terjesztette elő:

„1. A [...] [2003/55/EK] irányelv [...] 25. cikkében foglalt jogorvoslatra jogosultak körét meghatározó szabályok alkalmazandók-e egy az irányelv hatálya alatt született hatósági határozat esetében, vagy figyelembe kell venni a folyamatban lévő bírósági peres eljárásban, a per alatt hatályba lépett [...] 2009/73/EK irányelv 41. cikkében foglalt szabályokat, figyelemmel ezen irányelv 54. cikk[e] (1) bekezdés[ének] második bekezdésére, amely szerint ezeket a rendelkezéseket 2011. március 3. napjától kell alkalmazni[?]”

2. Amennyiben a 2009-es irányelvet kell alkalmazni, akkor a 2009-es irányelv 41. cikk[ének] (17) bekezdése értelmében »érintett félnek« tekinthető-e egy üzemi és kereskedelmi szabályzatot jóváhagyó, illetve annak tartalmát megállapító határozattal szembeni jogorvoslat során a perbeli eset szerinti gazdasági érdekekkel rendelkező kereskedői engedélyes, [v]agy érintett félnek csak a szabályzat jóváhagyásra való benyújtására jogosult rendszerirányító minősül?

3. Amennyiben a 2003-as irányelv alkalmazandó, akkor a perbeli eset szerinti Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat jóváhagyása, illetve módosítása a kapacitáslekötési igények elbírálására vonatkozó részében a 25. cikk (5) vagy (6) bekezdése alá tartozó esetkörnek minősül-e?

4. Amennyiben a 2003-as irányelv 25. cikk (6) bekezdése alá tartozó esetről van szó, »érintett félnek« tekinthető-e egy üzemi és kereskedelmi szabályzatot jóváhagyó, illetve annak tartalmát megállapító határozattal szembeni jogorvoslat során a perbeli eset szerinti gazdasági érdekekkel rendelkező kereskedői engedélyes, avagy érintett félnek csak a szabályzat jóváhagyására való benyújtására jogosult rendszerirányító minősül?

5. Hogyan kell értelmezni a 2003-as irányelv 25. cikk (11) bekezdését, amely szerint az (5) és (6) bekezdésben említett panaszok nem sérthetik a jogorvoslatra vonatkozó közösségi vagy nemzeti joggyakorlatot, ha a fenti kérdésekre adott válaszokból az következne, hogy nemzeti joggyakorlat szigorúbb feltételekhez köti a jogorvoslat gyakorlását, mint ahogy az az irányelv rendelkezéseiből, vagy a közösségi joggyakorlatból következne?”

15. A Lengyel Köztársaság kormánya és az Európai Bizottság nyújtott be írásbeli észrevételeket.

IV – Elemzés

16. A Kúria által megfogalmazott öt kérdést végső soron két kérdésre lehet leszűkíteni. Az első a 2003/55 és a 2009/73 irányelvnek egy eljárásjogi környezetre történő alkalmazása időbeli hatályára vonatkozik. Az ezen első kérdésre adandó válasz lehetővé teszi a többi négy kérdés egy kérdésbe történő összevonását, arra összpontosítva, hogy összeegyeztethető-e az uniós joggal az a nemzeti szabályozás, amely a kereshetőségi jogot kizárólag a gázágazat „jogi érdekekkel” rendelkező gazdasági szereplőinek tekintetében ismeri el. E két kérdést külön fogom megvizsgálni.

A – A 2003/55 és a 2009/73 irányelv időbeli hatályáról

17. A Kúria azt kérdezi a Bíróságtól, hogy a földgázpiacra vonatkozó két irányelv közül melyiket kell alkalmazni az olyan ügyekre, mint a jelen ügy. A kérdés jelentős, mivel a 2009/73 irányelv olyan eljárásjogi jellegű rendelkezéseket tartalmaz, amelyek nem szerepelnek a 2003/55 irányelvben, és amelyek a jelen ügy eltérő megoldásához vezethetnek.

18. Kizárólag a Bizottság nyilatkozott e tekintetben, azt állítva, hogy a 2003/55 irányelv az alkalmazandó, és nem a 2009/73 irányelv. A Bizottság szerint azt az időpontot kell referencia-időpontnak tekinteni, amikor a szabályozó hatóság elfogadta a határozatot, azaz 2010. február 22-ét. Tekintettel arra, hogy a 2009/73 irányelv átültetésére nyitva álló határidő 2011. március 3-án járt le, amely időponttól kezdődően a 2003/55 irányelv a 2009/73 irányelv 53. cikke értelmében hatályon kívül lett helyezve, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a jelen ügy szempontjából az egyetlen releváns jogszabály a 2003/55 irányelv.

19. Nem fogadom el a Bizottságnak a referencia-időpontra vonatkozó érvét, miszerint ez az időpont a megtámadott aktus elfogadásának időpontja. Nem értek egyet e kritériummal, mivel a jelen ügyben a felperes kereshetőségi jogával kapcsolatos kérdés vetődött fel, és, amint az ismeretes, a nemzeti jogrendek és maga az intézmény is azt állapítják meg folyamatosan, hogy ezen tényállások esetén a releváns időpont a kereset benyújtásának, és nem a megtámadott aktus elfogadásának az

időpontja.⁶ Következésképpen úgy vélem, hogy a jelen ügyben a referencia-időpont – mint ahogy azt a Bizottság állítja – 2010. március 27-e, vagyis a kereset Fővárosi Bírósághoz történő benyújtásának időpontja, és nem 2010. február 22-e.

20. Mindenesetre, 2010. március 27-én a 2003/55 irányelv teljes egészében hatályban volt, míg a 2009/73 irányelv – amint az az iratokból következik – Magyarországon átültetés alatt állt. Ez okból igaza van a Bizottságnak, amennyiben azt állítja, hogy a jelen ügyre a 2003/55 irányelvet kell alkalmazni.

21. Ezt követően feltehető a kérdés, hogy a 2009/73 irányelv kifejt-e valamilyen hatást erre az ügyre, mivel egy olyan aktusról van szó, amely hatályban volt ugyan, de az átültetés szakaszában.

22. Amint az ismeretes, a Bíróság már többször is megállapította, hogy a valamely irányelv átültetésére rendelkezésre álló határidőn belül a címzett tagállamoknak tartózkodniuk kell az olyan jellegű rendelkezések meghozatalától, amelyek komolyan veszélyeztetnék a szóban forgó irányelv által meghatározott célt.⁷ Tekintettel arra, hogy ez a tartózkodási kötelezettség valamennyi nemzeti hatóságra nézve kötelező, azt úgy kell értelmezni, hogy minden olyan általános vagy különös intézkedés elfogadására vonatkozik, amely ilyen veszélyeztető hatást fejthet ki.⁸

23. Kétségtelen, a fent hivatkozott ítélkezési gyakorlat a tagállamok olyan pozitív intézkedéseire vonatkozik, amelyek az irányelv céljának veszélyeztetésére irányulnak, nem pedig az irányelv hatálybalépését megelőzően már létező nemzeti szabályozásra. A hivatkozott ítélkezési gyakorlat célja tehát nem más, mint elkerülni az olyan intézkedéseknek az irányelv hatálybalépését követően, de az átültetésre nyitva álló határidő lejárta előtt történő elfogadását, amelyek akár *de iure*, akár *de facto* arra irányulnak, hogy veszélyeztessék az irányelv által követett célkitűzések megvalósítását.

24. A jelen ügyben egy igazságszolgáltatási szerv olyan egyedi határozatáról van szó, amelyet azon állandó ítélkezési gyakorlat alkalmazásával hoztak meg, amelynek értelmében a közigazgatási perben a keresetösségi joggal való rendelkezéshez jogi érdeket, és nem kizárólag gazdasági érdeket kell megállapítani. Nem olyan nemzeti szabályozásról, illetve ítélkezési gyakorlatról van tehát szó, amely kizárólag a jelen ügy tekintetében jött létre.

25. Ezenfelül, a jelen ügyben olyan helyzettel állunk szemben, amelyben a két irányelv időben követi egymást, oly módon, hogy a 2009/73 irányelv átültetésének időszakában már létezett egy, a magyar jogrendben hatályos és teljes egészében átültetett európai jogszabály.

26. E körülményekre figyelemmel emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság korábban már többször foglalkozott ilyen jellegű tényállással. A Hochtief AG ügyben⁹ ugyanis egy olyan közbeszerzési eljárás összefüggésében, amelynek során eltelt az új irányelv átültetésére nyitva álló határidő, a Bíróság a jogbiztonság elvére támaszkodva megállapította, hogy az említett irányelv nem volt alkalmazható az ajánlatkérő hatóság által az említett irányelvnek a nemzeti jogba történő átültetésére kitűzött határidő elteltét megelőzően egy építési munkákra irányuló közbeszerzési szerződés vonatkozásában elfogadott határozatra. A Bíróság ezen eset vonatkozásában a Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítéletre¹⁰ is hivatkozott, amely ítéletben kimondta, hogy valamely irányelv nem alkalmazható egy olyan eljárásra, amely az ezen irányelv átültetésére nyitva álló határidő lejárta előtt kezdődött.¹¹

6 — Lásd többek között: Campogrande kontra Bizottság ítélet (60/72, EU:C:1973:50, 4. pont), valamint Bensider és társai kontra Bizottság ítélet (50/84, EU:C:1984:365, 8. pont).

7 — Lásd: Inter-Environnement Wallonie ítélet (C-129/96, EU:C:1997:628, 45. pont); Stichting Natuur en Milieu és társai ítélet (C-165/09–C-167/09 EU:C:2011:348, 78. pont); Nomarchiaki Aftodioikisi Aitolokarnanias és társai ítélet (C-43/10, EU:C:2012:560, 57. pont).

8 — Ugyanott.

9 — Hochtief és Linde-Kca-Dresden ítélet (C-138/08, EU:C:2009:627).

10 — C-337/98, EU:C:2000:543.

11 — A fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ítélet 38–40. pontja.

27. A fentiek alapján hajlok arra, hogy a 2003/55 irányelv kizárólagos alkalmazhatóságát támogassam, mivel a feltett kérdés azon időpontra vonatkozik, amelyben a közigazgatási keresetet benyújtották, és amely időpontban a felperesnek a magyar jogrend értelmében bizonyítania kellett a „jogi érdek” fennálltát. Már csak azt kell megvizsgálni, hogy a 2009/73 irányelv az értelmezés tekintetében gyakorolható-e valamilyen hatást a magyar szabályozásra abban az időpontban, amikor még az átültetés szakaszában volt, és még a 2003/55 irányelv volt hatályban.

28. E tekintetben úgy ítélem meg, hogy a Bíróság kategorikusan kijelentette, hogy az összeegyeztethető értelmezés kötelezettsége valamely irányelv fényében csak azon időpontban veszi kezdetét, amikor a nemzeti jogrend egyedileg átültetést hajtott végre (amely ezért közlésre került), illetve, az említett átültetés hiányában, az átültetésre nyitva álló határidő lejártának időpontjától. Az Adeneler és társai ítéletben¹² a Bíróság nagytanácsa ezt a kérdést vizsgálta, és arra a következtetésre jutott, hogy „az irányelv késedelmes átültetése esetén csak az irányelv átültetésére előírt határidőt követően merül fel a nemzeti bíróságok azon kötelezettsége, hogy a nemzeti jogot az irányelvvel összhangban értelmezzék.”¹³

29. Úgy vélem, hogy ez a kérdés még határozottabban vetődik fel abban az esetben, ha az irányelvek időrendben követik egymást, és már létezik vonatkozó európai szabályozás, amely arra kötelezi a nemzeti bíróságot, hogy a még hatályban lévő irányelvvel összeegyeztethető értelmezést adjon. Annak megkövetelése a nemzeti bíróságtól, hogy mindkét irányelvvel összeegyeztethető értelmezést adjon – amely irányelvek tartalma számos rendelkezésben eltérő lehet – sértené a jogbiztonságot, ami ellentétes az unió saját jogrendjével, tehát nem fogadható el.

30. Ezért azt javaslom, hogy a Bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre azt a választ adja, hogy olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben szerepelnek, figyelemmel a keresetnek az elsőfokú bírósághoz történő benyújtása időpontjára, a nemzeti bíróságnak kizárólag a 2003/55 irányelvet kell alkalmaznia.

B – Azon nemzeti rendelkezésről, amely kizárólag azok tekintetében ismeri el a keresetösségi jogot, akik „jogi érdekel” rendelkeznek

1. Az észrevételt benyújtók álláspontja

31. A Lengyel Köztársaság és a Bizottság – az egyedüliek, amelyek ebben az eljárásban észrevételeket nyújtottak be – a kérdést különböző nézőpontokból közelítik meg.

32. A Lengyel Köztársaság kormánya szerint a 2003/55 irányelv 25. cikkének (6) bekezdése, mivel az „érintett félre” vonatkozik, nem a rendszerüzemeltetőkre, hanem a rendszerirányítókra utal. Következésképpen e kormány úgy véli, hogy e cikk nem alkalmazható a jelen ügyre, tehát az irányelv egyetlen rendelkezése sem oldhatja meg a Kúria által előterjesztett kérdést.

33. A Bizottság szerint a 2003/55 irányelv 25. cikkének (5) és (6) bekezdése is egyaránt közigazgatási panaszhoz való jogra, és nem bírósági jogorvoslatra utal. Ezen értelmezést szerinte az említett rendelkezésnek a 2009/73 irányelv szerinti megfogalmazással való összehasonlítása is megerősíti, amely irányelv kifejezetten a nemzeti bíróságok előtti jogorvoslat lehetőségét írja elő. Ezenfelül, jóllehet a Bizottság azt állítja, hogy a megtámadott határozat főszabály szerint a 2003/55 irányelv 25. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozik, a határozatot a magyar szabályozó hatóság nem „vitarendező hatóság” minőségében fogadta el. Következésképpen, a 2003/55/EK irányelv 25. cikkének (5) bekezdése nem alkalmazható. Ugyanezt a következtetést kell levonni a (6) bekezdést illetően is, amely azon

¹² — C-212/04, EU:C:2006:443.

¹³ — A hivatkozott ítélet 115. pontja (kiemelés tőlem).

módszerekre vonatkozó határozatokra utal, amelyekre ugyanezen cikk (2), (3) és (4) bekezdése vonatkozik. Mivel a megtámadott határozat távol áll az említett (2), (3) és (4) bekezdésben szereplő határozatoktól, a 25. cikk (6) bekezdése sem alkalmazható. Végző soron a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a 2003/55 irányelv releváns rendelkezései a jelen ügyben nem alkalmazhatók.

34. Hangsúlyoznom kell, hogy a Bizottság – igaz másodlagos jelleggel – az ügynek a 2009/73 irányelv fényében történő megoldása tekintetében is állást foglalt. Azért kell hangsúlyozni ezt ebben az összefüggésben, mivel a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a nemzeti bíróságnak érvényesítenie kellett volna a tényleges érvényesülés és az egyenértékűség elvét, azonban nem mint az említett irányelv alkalmazhatóságának következményét, hanem a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló 715/2009 rendelet alapján. E jogszabály különböző jogokat biztosít a gázágazat gazdasági szereplőinek, az ahhoz való jogot is beleértve, hogy a kapacitásallokációs mechanizmusok és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások átláthatóak és hátrányos megkülönböztetéstől mentesek legyenek. Bár a Bizottság e javaslatot a 2009/73 irányelvnek a konkrét ügyre történő alkalmazása esetére terjesztette elő, mégis ki kell emelni, mivel meghatározó szerepet kap az alábbi elemzésben.

2. Elemzés

35. Amint azt már a jelen indítvány 19–30. pontjában említettem, a jelen ügyre, főszabály szerint, kizárólag az úgynevezett második irányelv, azaz a 2003/55 irányelv alkalmazandó. Ezt a jogszabályt a 2009/73 irányelv hatályon kívül helyezte, amely irányelv – a 2003/55 irányelvtől eltérően – kiegészítő rendelkezéseket tartalmaz az érintett felek bírósági jogorvoslati lehetőségeit illetően. Szükszavúsága is jellemzi a jelen ügyben alkalmazandó irányelvet, azaz a 2003/55 irányelvet a bíróságokhoz való fordulás tekintetében.

36. A 2003/55 irányelv egyetlen olyan rendelkezése ugyanis, amely a jogorvoslathoz való jog gyakorlására utal, a 25. cikk (11) bekezdésében foglalt rendelkezés. E rendelkezés ugyanezen cikk (5) és (6) bekezdésére utal, és kiemeli, hogy az ezekben szabályozott esetekben az érintett felek által előterjesztett panaszok „nem sérthetik a jogorvoslatra vonatkozó közösségi vagy nemzeti joggyakorlatot”.

37. Kétségtelen, hogy – amint azt a Bizottság is megjegyezte – az alapügyben megtámadott határozat nem tartozik az említett (5) és (6) bekezdésben előírt határozatok közé. E rendelkezések ugyanis a vitarendező hatóság minőségben elfogadott határozatokra, illetve a módszerekre vonatkozó határozatokra vonatkoznak. A jelen ügyben láthatóan e két kategória egyikéről sincs szó, ily módon a (11) bekezdésben foglalt, a jogorvoslatra vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a jelen ügyben.

38. Mindazonáltal a gázágazatot szabályozó európai jogi háttér sokkal kiterjedtebb, mivel nem kizárólag az említett harmonizációs jogszabályokra szorítkozik. A nemzeti szabályozó hatóságokra, a rendszerirányítókra és az üzemeltetőkre több rendelet rendelkezései is vonatkoznak, amely rendeletek közül ki kell emelni a 2009-ben a fentebb hivatkozott 715/2009 rendelet által hatályon kívül helyezett, a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló 1775/2005 rendeletet.

39. Az 1775/2005 rendelet bizonyul anyagi és időbeli hatályát tekintve a jelen ügyre ténylegesen alkalmazandónak, mivel ez pontosan azon feltételeket tartalmazza, amelyek mellett a gazdasági szereplők hozzáférnek a földgázszállító hálózathoz, míg hatálya 2011. március 3-ig fennmaradt, amely időpontban a 715/2009 rendelet alkalmazása megkezdődött.¹⁴

14 — A 715/2009 rendelet 32. cikke

40. Az 1775/2005 rendelet 5. cikke állapítja meg a kapacitásallokációs mechanizmusokkal és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárásokkal kapcsolatos, a szállításirendszer-irányítókra alkalmazandó elveket. Az említett rendelkezés valamennyi üzemeltető számára biztosítja az ahhoz való jogot, hogy „maximális kapacitás” álljon rendelkezésükre, illetve, hogy „megkülönböztetésmentes és átlátható” kapacitásallokációs mechanizmusokat alkalmazzanak tekintetükben. Ezen elvek mind a rendszerirányítók, mind pedig a szabályozó hatóságok felé irányulnak, amelyek a 10. cikk értelmében „biztosítják [az 1775/2005] rendelet betartását”.

41. Konkrétan, az említett 5. cikk (5) bekezdése előírja, hogy fizikai szűk keresztmetszet fennállása esetén a szállításirendszer-irányítóknak, illetve a szabályozó hatóságoknak „megkülönböztetésmentes, átlátható kapacitásallokációs mechanizmusokat kell alkalmazniuk”. Amint az egyértelműen látható, jöllehet a rendelkezés címzettjei a szállításirendszer-irányítók, illetve a szabályozó hatóságok, kedvezményezettjei nem mások, mint a gazdasági szereplők, akik számára az ahhoz való jogot biztosítja e rendelkezés, hogy a szűk keresztmetszet kezelésére vonatkozó határozatokat az átláthatóság és a megkülönböztetésmentesség kritériumai alapján fogadják el.

42. Ezt megállapítva úgy vélem, hogy az 1775/2005 rendelet 5. cikkének (5) bekezdése a jelen ügyben jogot biztosít az alapeljárás felperesének ahhoz, hogy a szűk keresztmetszet kezelésére vonatkozó határozatokat az átláthatóság és a megkülönböztetésmentesség kritériumaira figyelemmel fogadják el. Következésképpen, mivel közvetlenül az uniós jog által – a jelen esetben – az E.ON javára biztosított jogról van szó, Magyarországnak e jogot nemzeti bírósági eljárásokon keresztül kell biztosítania, nyilvánvalóan az eljárási autonómiára figyelemmel, ugyanakkor tiszteletben tartva a hatékony bírói jogvédelmet, amint azt az Európai Unió Alapjogi Chartája megköveteli. Ezt a következtetést a Bíróság bősége és állandó ítélkezési gyakorlata támasztja alá.

43. Amint az ismeretes, a 47. cikk mint egy megelőző, a tényleges érvényesülés és az egyenértékűség, valamint a hatékony bírói jogvédelem elvében kifejeződő ítélkezési gyakorlat folytatása bármely olyan nemzeti eljárásjogi rendelkezés vonatkozásában kifejti hatásait, amelynek célja az uniós jog által biztosított jogok jogi érvényesíthetőségének biztosítása.¹⁵ Ez nyilvánvalóan magában foglalja a keresetőségi jogra vonatkozó nemzeti rendelkezéseket, abban a mértékben, amennyiben ezek a tagállamokban az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés releváns szűrőiként működnek.

44. Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés a tagállamokban ugyanis különösen jelentős az uniós jog tekintetében. Ezt bizonyítja az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése, amely megköveteli, hogy a tagállamok *megteremtsék* „azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony bírói jogvédelem biztosításához szükségesek.”

45. Ezért éppen ebből a szemszögből, a hatékony bírói jogvédelem szemszögéből kell megvizsgálni a keresetőségi jognak a kérdést előterjesztő bíróság által megkérdőjelezett nemzeti kritériumai uniós joggal való összeegyeztethetőségét.¹⁶

15 — Lásd a Charta 51. cikkét, amely a Charta alkalmazását azon helyzetekre korlátozza, amelyekben a tagállamok „uniós jogot” alkalmaznak. A Bíróság újabb, különösen a hatékony bírói jogvédelemhez való alapvető jogra vonatkozó ítélkezési gyakorlata igen jelentős e tekintetben. Lásd többek között: DEB-ítélet (C-279/09, EU:C:2010:811), Samba Diouf-ítélet (C-69/10, EU:C:2011:524), illetve Sanchez Morcillo és Abril García ítélet (C-169/14, EU:C:2014:2099).

16 — A hatékony bírói jogvédelem e tág értelemben vett felfogását, amely a hatékonyság és az egyenértékűség közismert elveit is felöleli, más főtanácsnokok is osztják. Ilyen megállapítást tett Bot főtanácsnok az Agronkonsulting-04 ügyre vonatkozó indítványában (C-93/12, EU:C:2013:172, 36. pont), valamint Jääskinen főtanácsnok is a Liivimaa Lihaveis ügyre vonatkozó indítványában (C-562/12, EU:C:2014:155, 47. pont).

46. Amint az ismeretes, amikor valamely nemzeti eljárásjogi rendelkezés kétségeket ébreszt a tekintetben, hogy összeegyeztethető-e az említett elvekkkel, a hatékony bírói jogvédelemhez való alapvető jog olyan elemzést követel meg, amely figyelembe veszi, hogy az említett rendelkezés milyen helyet foglal el az eljárás összességében, lefolyásában és sajátosságaiban a különböző nemzeti bíróságok előtt. Ebből a szempontból az ítélkezési gyakorlat megköveteli azon alapelvek figyelembevételét, amelyek a nemzeti bírósági rendszer alapjául szolgálnak, mint például a védelemhez való jog tiszteletben tartása, a jogbiztonság elve és az eljárás szabályos lefolytatásának elve.¹⁷

47. A hatékony bírói jogvédelemhez való alapvető jognak a keresetösségi jogra vonatkozó nemzeti követelményekre történő alkalmazása a Bíróság számos olyan ítéletének alapját képezte, amelyek jelentőséggel bírnak a jelen előzetes döntéshozatali eljárásban.

48. 2005-ben a Streekgewest-ügyben¹⁸ a Bíróság megállapította egy olyan nemzeti határozatnak az uniós joggal való összeegyeztethetlenségét, amely elfogadhatatlannak nyilvánított egy települési önkormányzatokból álló konzorcium által egy másik közigazgatási szerv azon határozatával szemben benyújtott jogorvoslati kérelmet, amely egy jogellenesnek minősített támogatás tilalma végrehajtásának mellőzését rendelte el. A Bíróság megállapította, hogy „valamely jogalany érdekében [állhat] a Szerződés 93. cikke (3) bekezdésének [jelenleg EUMSZ 108. cikk (3) bekezdés] utolsó mondatában rögzített végrehajtási tilalom közvetlen hatályára hivatkozni”.¹⁹ A nemzeti határozat az elfogadhatatlanság nyilvánításával megkövetelte a felperestől, hogy érintett legyen a támogatási intézkedésből származó versenytorzulás által. A Bíróság ezzel nem értett egyet, és arra a következtetésre jutott, hogy „[k]izárólag azt kell tekintetbe venni, hogy a jogalanyra olyan adót vetettek ki, amely szerves része a fenti rendelkezésben [a Szerződés 93. cikke (3) bekezdésének (jelenleg EUMSZ 108. cikk (3) bekezdés) utolsó mondata] rögzített végrehajtási tilalomba ütköző támogatási intézkedésnek”²⁰.

49. A 2010-ben lezárt Club Hotel Loutraki és társai ügyben,²¹ és miután hatályba lépett az Európai Unió Alapjogi Chartája, a Bíróság újból azt rótta fel egy tagállamnak, hogy túlságosan is leszűkítette a keresetösségi jog kritériumait egy közigazgatási közbeszerzésre vonatkozó ügyben. A felperes ajánlattevőt megakadályozták abban, hogy egy olyan kár megtérítését követelje a görög bíróságok előtt, amelyet az uniós jognak egy olyan közigazgatási aktus által történt megsértése következtében szenvedett el, amely hatással lehetett a közbeszerzési eljárás eredményére. E körülmények között a Bíróság megállapította, hogy az „ilyen ajánlattevő tehát eszik azon jogok hatékony bírói védelmétől, amelyek az uniós jog alapján e területen megilletik”²².

50. A fentiek összességéből az következik, hogy egy pusztán elvárás fennállása elegendő lehet egy, a nemzeti bíróságokhoz benyújtott közigazgatási kereset elfogadhatatlannak történő minősítéséhez. Ez az eredmény nem ellentétes a hatékony bírói jogvédelemhez való alapvető joggal. Kétségtelen, hogy ha az érdek kellőképpen minősített, és vagyoni hatásban tükröződik, az uniós jog által biztosított valamely jog lényege és az elszenvedett kár megköveteli, hogy a tagállamok biztosítsák az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést.

17 — Tele 2 Telecommunication ítélet (C-426/05, EU:C:2008:103, 55. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Lásd Szpunar főtanácsnok T-Mobil Austria ügyre vonatkozó indítványát is (C-282/13, EU:C:2014:2179).

18 — C-174/02, EU:C:2005:10.

19 — Ugyanott, 19. pont.

20 — Ugyanott.

21 — C-145/08 és C-149/08, EU:C:2010:247.

22 — Ugyanott, 78. pont.

51. A kérdést előterjesztő bíróság által felvázolt helyzetet illetően a végzésből az következik, hogy a magyar bíróságok ítélkezési gyakorlata „jogi érdek” követel meg a keresetőségi jog feltételeként a közigazgatási perben. Ezen érdek szemben áll a pusztán gazdasági érdekekkel, amennyiben az első biztosítja a perindítás lehetőségét, a második viszont nem. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből az tűnik ki, hogy az E.ON nem állt különös jogviszonyban sem a rendszerirányítóval, sem pedig a szabályozó hatósággal, legalább is azon konkrét szempontot illetően nem, amely a szűk keresztszemet kezelését érinti, és amely elegendő ahhoz, hogy a felperes érdekét „jogi” érdekeknek lehessen minősíteni.

52. E kérdés több olyan tagállamban is felvetődik, amelyek közigazgatási jogrendszerét bizonyos szigor jellemzi a keresetőségi jog feltételeit illetően.²³ Ez a helyzet a Lengyel Köztársaság esetében is, ami a jelen eljárásban történő részvételét igazolja.

53. Egyáltalán nem kétséges, hogy a közigazgatási bíráskodás e rendszereit a tagállamok eljárásjogi autonómiája alapján fogadták el anélkül, hogy az uniós jog általános szempontból akadályokat gördített volna működésük elé.²⁴ Jogszerű, hogy a tagállamok a közigazgatási cselekmények bírósági felülvizsgálatát biztosítják azon egyének vagy csoportok számára, akiket, illetve amelyeket közvetlenül érintenek meghatározott közigazgatási határozatok, míg más tagállamok nyitabb rendszereket választottak. Meghatározott esetekben, amint az például a környezetvédelmi jog területén történhet, az uniós jog bizonyos változtatásokat követelhet meg a tagállamoktól, összességében azonban az európai jogrend békében él együtt a közigazgatási bíráskodás különböző nemzeti rendszereivel.

54. A jelen ügyben úgy vélem, hogy az E.ON nem tudott kivívni magának egy jogot a 2003/55 irányelv alapján, mivel annak ellenére, hogy időbeli hatálya okán alkalmazható, az irányelv a jogterület okán nem tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek megoldják a Kúria által előterjesztett problémát.

55. Kétségtelen, amint azt a fentiekben már kifejtettem, hogy az E.ON az 1775/2005 rendelet 5. cikkének (5) bekezdése alapján élvez valamely jogot. E rendelkezés valamennyi üzemeltető számára biztosítja az ahhoz való jogot, hogy a fizikai szűk keresztszemetre vonatkozó határozatokat az átláthatóság és a megkülönböztetésmentesség elvére figyelemmel fogadják el. Az E.ON által megtámadott határozat épp ilyen jellegű határozat, azaz a gázévben rendelkezésre álló szabad kapacitás kritériumaira vonatkozik. Következésképpen úgy vélem, hogy az E.ON-nak, túl azon, hogy valamely, az 1775/2005 rendelet által biztosított jogot élvez, egyértelmű vagyoni érdekei is szóba kerültek. E két körülmény fennállása alapján azt a következtetést vonom le, hogy az E.ON keresetőségi jogát a „jogi érdek” hiánya miatt elutasító határozat, mivel ellentétes a hatékony bírói jogvédelemhez való joggal, nehezen egyeztethető össze a hivatkozott joggal.

56. Mindazonáltal nem a Bíróság feladata, hogy döntést hozzon egy, a nemzeti keresetőségi jogra vonatkozó általános kritérium érvényességéről, és az sem feladata, hogy megfossza a nemzeti bíróságot a nemzeti jog őrének és értelmezőjének szerepétől. A Kúria feladata, hogy olyan értelmezést találjon a nemzeti jogrend tekintetében, amely lehetővé teszi annak az uniós joggal való összeegyeztetését. A Bíróság kizárólag az uniós jog rendelkezéseinek értelmezése tekintetében nyújt segítséget a kérdést előterjesztő bíróságnak.

23 — E kérdés tekintetében igen kifejező a következő elemzés: Eliantonio, M., Backes, C., van Rhee, C. H., Spronken, T. y Berlee, A., *Standing up for your right(s) in Europe. A comparative study on Legal Standing (Locus Standi) before the EU and Member States' Courts*, Intersentia, 2013.

24 — Lásd például a Bíróság ítélkezési gyakorlatát Németország esetével kapcsolatban, valamint a közigazgatási perekben fennálló keresetőségi jogra vonatkozó jogszabályoknak az aarhusi egyezmény, konkrétan az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésről szóló rendelkezései által létrehozott nemzetközi és európai kerethez történő igazítása tekintetében: Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, Landesverband Nordrhein-Westfalen ítélet (C-115/09, EU:C:2011:289, 43. pont), valamint Gemeinde Altrip és társai ítélet (C-72/12, EU:C:2013:712, 45. pont).

57. Következésképpen, és zárásképpen, úgy ítélem meg, hogy az 1775/2005 rendelet 5. cikkének (5) bekezdését a Charta 47. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes a keresetösségi jogra vonatkozó olyan kritérium, mint a jelen ügyben alkalmazott, „jogi érdek” fennállásán alapuló kritérium, amely kizárja a közigazgatási bíráskodáshoz való hozzáférésből az olyan földgáz-üzemeltetőt, amely valamely nemzeti szabályozó hatóság egyik határozatát szándékozik megtámadni.

V – Véggövetkeztetések

58. A fenti megfontolások alapján azt javasolom, hogy a Bíróság az alábbiak szerint válaszoljon a Kúria által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre:

- „1. Olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben szerepelnek, figyelemmel a keresetnek az elsőfokú bírósághoz történő benyújtásának időpontjára, a nemzeti bíróságnak kizárólag a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 98/30/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet kell alkalmaznia.
2. A földgázszállító-hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló, 2005. szeptember 28-i 1775/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikkének (5) bekezdését az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes a keresetösségi jogra vonatkozó olyan kritérium, mint a jelen ügyben alkalmazott, »jogi érdek« fennállásán alapuló kritérium, amely kizárja a közigazgatási bíráskodáshoz való hozzáférésből az olyan földgáz-üzemeltetőt, amely valamely nemzeti szabályozó hatóság egyik határozatát szándékozik megtámadni.”